

Integration- och
arbetsmarknadsförvaltningen
Helene Kaneröd

2025-01-22

Dnr AN 2025-32
Dnr KS 2024-1156

Kommunstyrelsen

Promemoria: Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel, yttrande till Socialdepartementet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande lämnas enligt Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut.

Ärende

Ett förslag är lagt att höja egenavgiften för läkemedel från 1 juli 2025. Ökningen motsvarar 900 kr per individ och år

Sammantagen bedömning:

- Hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd blir kompenserade av respektive kommun för höjningen genom att kostnaden är en godtagbar utgift.
- Kommunens budget för ekonomiskt bistånd kommer att påverkas genom att kostnaderna ökar.
- Marginalhushåll riskerar att behöva söka ekonomiskt stöd när kostnaderna i vardagsekonomin ökar på totalen. Läkemedel är en kostnad som är svår att välja bort.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Promemoria: Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel, yttrande till Socialdepartementet, 2025-01-22

Bilaga - Yttrande

Bakgrund

Syftet med förslaget är att justera möjligheterna till en hållbar finansiering av läkemedelskostnaderna. Högkostnadsskyddet har tillkommit för att begränsa den ekonomiska bördan för patienter när det gäller kostnader för receptbelagda läkemedel.

Flera faktorer har lett till att statens utgifter för läkemedel som omfattas av högkostnadsskyddet har ökat under de senaste decennierna. Demografin med en åldrande befolkning, ökningen av kroniska sjukdomar och även en ökad möjlighet att behandla allt fler sjukdomstillstånd har gjort att kostnaderna har stigit kraftigt. Staten täcker en allt större del av läkemedelskostnaderna. En översyn bedöms därför nödvändig för att säkerställa en hållbar finansieringsmodell.

Ekonomiska konsekvenser

I förslaget anges en ändring av högkostnadsskyddet för läkemedel till 3 800 kr per år från 1 juli 2025. Det innebär en höjning på 900 kr per person och år i jämförelse med gällande belopp om 2 900 kr.

I förslaget kommer en patient betala 100 % av medicinkostnaden upp till 2 000 kr i intervall nr 1. Idag är den aktuella summan 1 425 kr.

I intervall nr 2 föreslås andelen som patienten ska betala öka från dagens 50 % till 75 %.

I intervall 3 och 4 ligger samma nivåer på 25 % och 10 % kvar enligt nuvarande trappa men kostnaden som behöver uppnås för att hamna i dessa intervaller höjs.

Gällande barn under 18 år föreslås läkemedel och andra varor även fortsättningsvis vara kostnadsfria.

Personer som uppbär ekonomiskt bistånd har rätt att få sina kostnader för receptbelagda läkemedel medräknade i sin biståndsansökan. En höjning enligt ovan bör därför inte drabba den enskilde som uppbär bistånd då kostnaden kompenseras om rätt till bistånd finns. Höjningen kommer dock att öka kommunens kostnad för ekonomiskt bistånd.

Enligt Statistiska centralbyrån har ca 60 % av de hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd utgifter för läkemedel. En höjning av egenavgiften kommer direkt att påverka budgeten för ekonomiskt bistånd. Hur mycket är svårt att beräkna då information saknas om hur många hushåll som når upp till fribeloppet och hur många hushåll som endast söker ersättning för tillfälliga medicinbehov. I november månad 2024 beviljades totalt kostnader för hälso- och sjukvård om 428 000 kr.

En ytterligare aspekt är de hushåll som ligger på gränsen till att ha rätt till ekonomiskt bistånd. En kostnadsökning för marginalhushållen när det gäller medicin i kombination med andra ökade utgifter i sin vardagsekonomi kan leda

till att fler hushåll behöver ansöka om ekonomiskt bistånd.
Läkemedelskostnaden är svår att svara på eller att välja andra alternativ till.

Kommunala mål

Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget är könsneutralt.

Samverkan/information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Socialdepartementet